

Vaatetusalan ammattitutkinto

Vaatetusalan ammattitutkinto

Vaatetusalan ammattitutkinnon suorittaneella on alan ammattityöntekijältä edellytettävä ammattitaito vaatetusalan tuotteiden valmistusprosessista. Hänellä on kohdennettua työelämän tarpeiden mukaista osaamista vaatteiden suunnittelusta, kaavoituksesta, leikkuusta ja ompelusta sekä muutostöiden tekemisestä käyttäen alan koneita, laitteita sekä ohjelmistoja.

Hän osaa hyödyntää tarpeen mukaan uusimpia trendejä, materiaali-, kulttuuri- ja perinnetietoutta sekä digitaalisuutta työtehtävissään alan verkostoissa toimien. Ammattilaisena hän seuraa alan kehitystä ja kehittää osaamistaan sekä hoitaa tehtävänsä laatu- ja vastuullisesti ja kustannustehokkaasti, myös globaalissa toimintaympäristössä.

Malliompelija toimii sarjatuotteiden valmistustehtävissä.

Mittatilausompelija (AT) valmistaa asuja mittatilaustyönä asiakkaille.

Vaatturi (AT) valmistaa vuorillisia takkeja vaatturityönä asiakkaille.

Modisti (AT) toimii erilaisten päähineiden ja muiden asusteiden valmistus- ja muodistamistehtävissä.

Turkkuri (AT) valmistaa turkkeja ja muita turkistuotteita.

Neuletuotteiden valmistaja (AT) suunnittelee ja valmistaa muotoonneulottuja tuotteita.

Perusteen nimi	Vaatetusalan ammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-945-2017
Korvattavat määräykset	5/011/2005
Koulutuskoodit	Vaatetusalan ammattitutkinto, tekstiili- ja vaatetustekniikka (355413)
Tutkintonimikkeet	Malliompelija (20011) Mittatilausompelija (AT) (20012) Vaatturi (AT) (20013) Modisti (AT) (20014) Turkkuri (AT) (20015) Neuletuotteiden valmistaja (AT) (20016)
Voimaantulo	01.08.2017

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	6
2.1. Vaatteen ja asusteen valmistaminen (200001).	6
2.2. Tuotteistaminen ja markkinointiviestintä tekstiili- ja muotialalla (200002).	9
2.3. Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen (200003).	10
2.4. Asun valmistaminen mittatilaustyönä (200004).	12
2.5. Vuorillisen takin valmistaminen vaatturityönä (200005).	14
2.6. Asusteiden valmistaminen ja muodistaminen (200006).	16
2.7. Turkin valmistaminen (200007).	19
2.8. Neuleen suunnitteleminen ja neuletuotteen valmistaminen (200008).	21
2.9. Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnitteleminen ja valmistaminen (200009).	22
2.10. Urheilu- ja työvaatteiden valmistaminen (200010).	25
2.11. Erikoismitoitettun tuotteen suunnitteleminen ja valmistaminen mittatilaustyönä (200011).	28
3. Liite. Tutkinnon kuvaus.	30
3.1. Tutkinnon muodostuminen.	30
3.2. Tutkinnon suorittaneen osaaminen.	30
3.3. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia.	30
3.4. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema.	31
3.5. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema.	31
3.6. Tutkinnon taso.	31
3.7. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset.	31
3.8. Jatko-opintokelpoisuus.	31
3.9. Säädöspäätös.	31
3.10. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla.	31
3.11. Pohjakoulutusvaatimukset.	31

1. Tutkinnon muodostuminen

Vaatetusalan ammattitutkinto muodostuu kahdesta kaikille tutkinnon suorittajille pakollisesta tutkinnon osasta ja yhdestä tutkintonimikkeen määräävästä pakollisesta tutkinnon osasta sekä 1-2 valinnaisesta tutkinnon osasta.

Tutkintonimike määräytyy tutkinnon suorittajan kolmanneksi pakolliseksi tutkinnon osaksi tekemän valinnan mukaisesti seuraavista: Malliompelija, Modisti (AT), Mittatilausompelija (AT), Vaatturi (AT), Turkkuri (AT) ja Neuletuotteiden valmistaja (AT).

Tutkinnon suorittaja voi syventää osaamistaan valitsemalla yhden valinnaisista tutkinnon osista (ryhmä 1) tai laajentaa osaamistaan valitsemalla valinnaisia tutkinnon osia (ryhmä 2).

PAKOLLISET TUTKINNON OSAT 2 KPL <i>Tutkinnon suorittaja valitsee 2 tutkinnon osaa.</i>
Vaatteen ja asusteen valmistaminen, P
Tuotteistaminen ja markkinointiviestintä tekstiili- ja muotialalla, P
MALLIOMPELIJA 1 KPL <i>Malliompelija on tutkintonimike.</i>
Pakollinen tutkinnon osa 1 kpl <i>Tutkinnon suorittaja valitsee yhden tutkinnon osan, joka suoritettaessa koko tutkinto määrittää tutkintonimikkeen.</i>
Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen, P
Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 1) 0-1 kpl <i>Tutkinnon suorittaja valitsee 0-1 tutkinnon osaa.</i>
Asusteiden valmistaminen ja muodistaminen
Asun valmistaminen mittatilaustyönä
Vuorillisen takin valmistaminen vaatturityönä
Turkin valmistaminen
Neuleen suunnitteleminen ja neuletuotteen valmistaminen
Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 2) 0-2 kpl <i>Valitaan 2 tutkinnon osaa, mikäli ei ole valittu ryhmästä 1 yhtä valinnaista tutkinnon osaa.</i>
Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnitteleminen ja valmistaminen
Urheilu- ja työvaatteiden valmistaminen
Erikoismitoitettujen tuotteiden suunnitteleminen ja valmistaminen mittatilaustyönä
Tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 0-1 kpl <i>Vaatetusalan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i>
MODISTI (AT) 1 KPL <i>Modisti (AT) on tutkintonimike.</i>
Pakollinen tutkinnon osa 1 kpl <i>Tutkinnon suorittaja valitsee yhden tutkinnon osan, joka suoritettaessa koko tutkinto määrittää tutkintonimikkeen.</i>
Asusteiden valmistaminen ja muodistaminen, P
Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 1) 0-1 kpl <i>Tutkinnon suorittaja valitsee 0-1 tutkinnon osaa.</i>
Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen
Asun valmistaminen mittatilaustyönä
Vuorillisen takin valmistaminen vaatturityönä
Turkin valmistaminen
Neuleen suunnitteleminen ja neuletuotteen valmistaminen

<p>Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 2) 0-2 kpl</p> <p><i>Valitaan 2 tutkinnon osaa, mikäli ei ole valittu ryhmästä 1 yhtä valinnaista tutkinnon osaa.</i></p>
<p>Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnitteleminen ja valmistaminen</p>
<p>Urheilu- ja työvaatteiden valmistaminen</p>
<p>Erikoismitoitettun tuotteen suunnitteleminen ja valmistaminen mittatilaustyönä</p>
<p>Tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 0-1 kpl</p> <p><i>Vaatetusalan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i></p>
<p style="text-align: center;">MITTATILAUSOMPELIJA (AT) 1 KPL</p> <p style="text-align: center;"><i>Mittatilausomapeleija (AT) on tutkintonimike.</i></p>
<p>Pakollinen tutkinnon osa 1 kpl</p> <p><i>Tutkinnon suorittaja valitsee yhden tutkinnon osan, joka suoritettaessa koko tutkinto määrittää tutkintonimikkeen.</i></p>
<p>Asun valmistaminen mittatilaustyönä, P</p>
<p>Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 1) 0-1 kpl</p> <p><i>Tutkinnon suorittaja valitsee 0-1 tutkinnon osaa.</i></p>
<p>Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen</p>
<p>Asusteiden valmistaminen ja muodistaminen</p>
<p>Vuorillisen takin valmistaminen vaatturityönä</p>
<p>Turkin valmistaminen</p>
<p>Neuleen suunnitteleminen ja neuletuotteen valmistaminen</p>
<p>Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 2) 0-2 kpl</p> <p><i>Valitaan 2 tutkinnon osaa, mikäli ei ole valittu ryhmästä 1 yhtä valinnaista tutkinnon osaa.</i></p>
<p>Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnitteleminen ja valmistaminen</p>
<p>Urheilu- ja työvaatteiden valmistaminen</p>
<p>Erikoismitoitettun tuotteen suunnitteleminen ja valmistaminen mittatilaustyönä</p>
<p>Tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 0-1 kpl</p> <p><i>Vaatetusalan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i></p>
<p style="text-align: center;">VAATTURI (AT) 1 KPL</p> <p style="text-align: center;"><i>Vaatturi (AT) on tutkintonimike.</i></p>
<p>Pakollinen tutkinnon osa 1 kpl</p> <p><i>Tutkinnon suorittaja valitsee yhden tutkinnon osan, joka suoritettaessa koko tutkinto määrittää tutkintonimikkeen.</i></p>
<p>Vuorillisen takin valmistaminen vaatturityönä, P</p>
<p>Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 1) 0-1 kpl</p> <p><i>Tutkinnon suorittaja valitsee 0-1 tutkinnon osaa.</i></p>
<p>Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen</p>

Asusteiden valmistaminen ja muodistaminen
Asun valmistaminen mittatilaustyönä
Turkin valmistaminen
Neuleen suunnitteleminen ja neuletuotteen valmistaminen
Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 2) 0-2 kpl <i>Valitaan 2 tutkinnon osaa, mikäli ei ole valittu ryhmästä 1 yhtä valinnaista tutkinnon osaa.</i>
Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnitteleminen ja valmistaminen
Urheilu- ja työvaatteiden valmistaminen
Erikoismitoitettun tuotteen suunnitteleminen ja valmistaminen mittatilaustyönä
Tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 0-1 kpl <i>Vaatetusalan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i>
TURKKURI (AT) 1 KPL <i>Turkkuri (AT) on tutkintonimike.</i>
Pakollinen tutkinnon osa 1 kpl <i>Tutkinnon suorittaja valitsee yhden tutkinnon osan, joka suoritettaessa koko tutkinto määrittää tutkintonimikkeen.</i>
Turkin valmistaminen, P
Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 1) 0-1 kpl <i>Tutkinnon suorittaja valitsee 0-1 tutkinnon osaa.</i>
Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen
Asusteiden valmistaminen ja muodistaminen
Asun valmistaminen mittatilaustyönä
Vuorillisen takin valmistaminen vaatturityönä
Neuleen suunnitteleminen ja neuletuotteen valmistaminen
Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 2) 0-2 kpl <i>Valitaan 2 tutkinnon osaa, mikäli ei ole valittu ryhmästä 1 yhtä valinnaista tutkinnon osaa.</i>
Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnitteleminen ja valmistaminen
Urheilu- ja työvaatteiden valmistaminen
Erikoismitoitettun tuotteen suunnitteleminen ja valmistaminen mittatilaustyönä
Tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 0-1 kpl <i>Vaatetusalan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i>
NEULETUOTTEIDEN VALMISTAJA (AT) 1 KPL <i>Neuletuotteiden valmistaja (AT) on tutkintonimike.</i>
Pakollinen tutkinnon osa 1 kpl <i>Tutkinnon suorittaja valitsee yhden tutkinnon osan, joka suoritettaessa koko tutkinto määrittää tutkintonimikkeen.</i>

Neuleen suunnitteleminen ja neuletuotteen valmistaminen, P
Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 1) 0-1 kpl <i>Tutkinnon suorittaja valitsee 0-1 tutkinnon osaa.</i>
Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen
Asusteiden valmistaminen ja muodistaminen
Asun valmistaminen mittatilaustyönä
Vuorillisen takin valmistaminen vaatturityönä
Turkin valmistaminen
Valinnaiset tutkinnon osat (ryhmä 2) 0-2 kpl <i>Valitaan 2 tutkinnon osaa, mikäli ei ole valittu ryhmästä 1 yhtä valinnaista tutkinnon osaa.</i>
Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnitteleminen ja valmistaminen
Urheilu- ja työvaatteiden valmistaminen
Erikoismitoitettujen tuotteiden suunnitteleminen ja valmistaminen mittatilaustyönä
Tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta 0-1 kpl <i>Vaatetusalan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i>

2. Tutkinnon osat

2.1. Vaatteen ja asusteen valmistaminen (200001)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella vaatteen ja asusteen valmistuksen
- testata ja valita materiaalit vaatteeseen ja asusteeseen
- kaavoittaa, sarjoa ja leikata vaatteen ja asusteen
- valmistaa ja viimeistellä vaatteen ja asusteen sekä laatia hoito-ohjeet
- hinnoitella vaatteen ja asusteen
- arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE VAATTEEN JA ASUSTEEN VALMISTUKSEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kommunikoi asiakkaiden tai verkostojen kanssa suullisesti ja kirjallisesti kotimaisella kielellä sekä auttavasti yhdellä vieraalla kielellä• kartoittaa asiakkaan tai kohderyhmän tarpeet sekä vaatteen ja asusteen käyttötarkoituksen• suunnittelee vaatteen ja asusteen valmistuksen hyödyntäen hankkimaansa tietoa tuotteiden valmistuksesta tai perehtyy yrityksen tuotteiden valmistusprosessiin tulkiten malleja työhjeineen• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• etsii, analysoi ja hyödyntää tietoa alan kehityksestä ja uusista työmenetelmistä, digitaalisuuden hyödyntämismahdollisuuksista sekä koneista ja laitteista• valitsee valmistukseen soveltuvat koneet ja laitteet sekä perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan ja ergonomiseen käyttöön• määrittelee käyttämiensä materiaalien ja aineiden ominaisuudet sekä riskit perehtymällä tuotetietoihin ja käyttöturvallisuustiedotteisiin• arvioi eri valmistusvaihtoehtojen vaikutusta tuotteiden valmistettavuuteen ja hintaan• aikatauluttaa realistisesti vaatteen ja asusteen valmistuksen• laatii ja dokumentoi toteuttamiskelpoisen valmistussuunnitelman digitaalisesti käyttäen piirroksia, kuvia, tekstiä tai videota sekä hyväksyttää suunnitelman asiakkaalla tai esimiehellä.

TUTKINNON SUORITTAJA TESTAA JA VALITSEE MATERIAALIT VAATTEeseen JA ASUSTEeseen.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• etsii ja hyödyntää tietoa alalla käytettävistä materiaaleista ja materiaaliyhdistelmistä sekä niiden soveltuvuudesta vaatteen ja asusteen käyttötarkoitukseen• selvittää käyttötarkoitukseen soveltuvien muutamien vaihtoehtoisten materiaalien valmistusketjua ja elinkaarta tehdäkseen tarkoituksenmukaiset kestävät materiaalivalinnat• testaa ja valitsee vaatteeseen ja asusteeseen soveltuvat materiaalivaihtoehdot perustellusti tai selvittää ja esittelee annettujen materiaalivaihtoehtojen valinnan perustelut• dokumentoi vaatteen ja asusteen materiaalien tuotetiedot jatkokäyttöä varten• selvittää valittujen materiaalien saatavuuden sekä laskee hinta-arvion vaatteelle ja asusteelle.

TUTKINNON SUORITTAJA KAAVOITTAa, SARJOO JA LEIKKAA VAATTEEN JA ASUSTEEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• etsii, analysoi ja hyödyntää tietoa kaavoituksen eri menetelmistä• tulkitsee vaatteen ja asusteen työohjeita ja mittataulukoita• valmistaa ja sarjoo vaatteen kaavat kaavaohjelmalla• muokkaa asusteen valmista kaavaa tai piirtää käyttötarkoitukseen ja materiaaleihin soveltuvat mittojen mukaiset kaavat• hyödyntää sovitusta kaavan muokkaamisessa ja siirtää tarvittavat sovitusmuutokset kaavoihin huolellisesti ja valmistaa tarvittaessa leikkuukaavat• laatii taloudelliset leikkuusuunnitelmat ja tarkistaa materiaalikulutuksen• merkitsee ja tarvittaessa niputtaa leikatut kappaleet asianmukaisesti• havaitsee ja ennaltaehkäisee vaaratilanteita ja toimii vaaratilanteessa ohjeiden mukaisesti• leikkaa kappaleet huolellisesti hyödyntäen soveltuvia koneita ja laitteita ottaen huomioon laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaimien käytön.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA JA VIIMEISTELEE VAATTEEN JA ASUSTEEN SEKÄ LAATII HOITO-OHJEET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee laaditun suunnitelman mukaisesti valitsemillaan työvälineillä, koneilla ja laitteilla huomioiden ala- ja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaimien käytön• säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi• noudattaa turvallisuusohjeita ja työskentelee noudattaen tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita• huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia• huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä• tekee oma-aloitteisesti tarvittavat koneiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen• valmistaa ja ompelee oikeilla työmenetelmillä vaatteen ja asusteen asetettujen laatuvaatimusten mukaisesti• seuraa ja arvioi oma-aloitteisesti työnsä laatua, pyytää asiakaspalautetta ja kehittää työskentelyään palautetta hyödyntäen• tunnistaa ja tarvittaessa osaa tiedottaa valmistuksen aikana vaatteen ja asusteen valmistuksen mahdollisista muutostarpeista• viimeistelee vaatteen ja asusteen sekä laatii täsmälliset hoito-ohjeet tai tarkistaa niiden oikeellisuuden

TUTKINNON SUORITTAJA HINNOITTELEE VAATTEEN JA ASUSTEEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laskee vaatteen ja asusteiden todelliset materiaali- ja valmistuskustannukset• arvioi valmistuksen kannattavuutta perustellusti laskemalla vaatteen ja asusteen lopullisen myyntihinnan tiedostaen hinnan muodostumisen eri osatekijät

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi työskentelyään ja työnsä laatua• arvioi valmistamansa vaatteen ja asusteen istuvuutta, ulkonäköä ja käytettävyyttä• tunnistaa onnistumisiansa hyödyntäen saamaansa palautetta ja arvioi kehittymistarpeitaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla vaatteen ja siihen kuuluvan asusteen hyödyntäen valmista mallia. Tutkinnon suorittaja suunnittelee valmistuksen, kaavoittaa vaatteen ja asusteen sekä sarjoo vaatteen eri kokoihin. Hän käyttää valmistuksessa eri materiaaleja ja valmistukseen soveltuvia työmenetelmiä, koneita, laitteita ja ohjelmistoja. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten teollisessa valmistuksessa tai yrittäjän toimitilassa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.2. Tuotteistaminen ja markkinointiviestintä tekstiili- ja muotialalla (200002)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- dokumentoida työskentelyään ja hyödyntää erilaisia digitaalisia kanavia omasta ammattiosaamisesta viestiessään
- suunnitella ja osallistua tuotteiden tai palvelujen markkinointiviestintään sekä sisällöntuotantoon
- tuotteistaa tuotteen tai palvelun
- arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA DOKUMENTOI TYÖSKENTELYÄÄN JA HYÖDYNTÄÄ ERILAISIA DIGITAALISIA KANAVIA OMASTA OSAAMISESTA VIESTIESSÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• dokumentoi työskentelyään sekä tuotteiden valmistusta piirroksin, kuvin, tekstein ja videoin digitaalisuutta hyödyntäen• valitsee ja hyödyntää sosiaalisen median eri kanavia suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti viestiessään ammattiosaamisestaan

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE JA OSALLISTUU TUOTTEIDEN TAI PALVELUIDEN MARKKINOINTIVIESTINTÄÄN SEKÄ SISÄLLÖNTUOTANTOON.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• etsii ja analysoi monipuolisesti tietoa tuotteiden kysynnästä, hintatasosta sekä valitun kohderyhmän tarpeista ja kuluttajakäyttäytymisestä markkinointiviestinnän suunnittelun lähtökohdaksi• selvittää tai tarvittaessa suunnittelee tuotteelle tai palvelulle tarkoituksenmukaiset jakelukanavat kohderyhmän tarpeiden ja odotusten mukaisesti• etsii tietoa eri viestintäkanavista ja niiden hyödyntämismahdollisuuksista kustannuksineen testaten ja tutustuen eri kanavien mahdollisuuksiin• valitsee perustellusti tuotteelle tai palvelulle soveltuvat kohderyhmän mukaiset viestintäkanavat ja suunnittelee tuotteiden ja palvelujen markkinointiviestintää• laatii toteuttamiskelpoisen dokumentoidun viestintä- ja markkinointisuunnitelman kustannusarvioineen• noudattaa mahdollisia yrityskohtaisia viestintäohjeita• osallistuu suunnitelman mukaisesti markkinointiviestinnän sisällöntuotantoon

TUTKINNON SUORITTAJA TUOTTEISTAA TUOTTEEN TAI PALVELUN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">etsii ja analysoi tietoa tuotteistamisesta ja tuoteinformaatiosta sekä hyödyntää sitä tuotteistamisen suunnittelussanoudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännönselvittää tuotteen tai palvelun kohderyhmän tarpeetnimeää tuotteen tai palvelun kuvaavalla ja kilpailijoista erottuvalla nimellälaatii palvelukuvauksen tai tuoteselosteen tunnistuen tuotteen tai palvelun keskeiset laatutekijät sekä hyödyt asiakkaallekuvaava tuotteen tai palvelun toimitussisällön, kokonaishinnan sekä saatavuuden palvelukuvauksessa tai tuoteselosteessaantaa tuotteesta ja palvelusta tuoteturvallisuuden ja kuluttajansuojasäädösten edellyttämät tiedotkehittää tuotteelle tai palvelulle persoonallisen ja tunnistettavan visuaalisen ilmeenkäyttää mielikuvia ja visuaalisia elementtejä tuote- tai palveluidentiteetin rakentamisessa sekä tuotteen pakkauksen ja esillepanon suunnittelussahyödyntää tarvittaessa alan ammattilaisten apua markkinointimateriaalin tuottamisessa.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">Arvioi oman ammattiosaamisensa kehittymistä hyödyntäen saamansa palautetta tunnistuen vahvuutensa ja kehittämiskohteensaArvioi sosiaaliseen mediaan tuottamaansa sisältöäArvioi laaditun viestintä- ja markkinointisuunnitelman toimivuutta ja hyödynnettävyyttäArvioi laatimaansa tuote- tai palvelukuvausta ja osallistumistaan markkinointiviestintään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa tuottamalla ammattiosaamisensa kehittymistä kuvaavia sisältöjä hyödyntäen sosiaalista mediaa. Lisäksi tutkinnon suorittaja suunnittelee ja tuottaa sisältöjä, tuotteistaa tuotteen tai palvelun sekä laatii viestintä- ja markkinointisuunnitelman. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.3. Sarjatuotannossa toimiminen ja mallikappaleen valmistaminen (200003)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- tulkita työohjeita, työskennellä sarjatuotannon eri vaiheissa sekä valmistaa mallikappaleen
- arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TULKITSEE TYÖOHJEITA JA TYÖSKENTELEE SARJATUOTANNON ERI VAIHEISSA SEKÄ VALMISTAA MALLIKAPPALEEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• perehtyy työhön, työpaikan olosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin, koneisiin ja laitteisiin sekä niiden oikeaan ja ergonomiseen käyttöön• perehtyy turvallisiin työtapoihin ja -ohjeisiin erityisesti ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista tai työtehtävien muuttuessa sekä ennen uusien työvälineiden ja työ- tai tuotantomenetelmien käyttöön ottamista• määrittelee käyttämiensä materiaalien ja aineiden ominaisuudet sekä riskit perehtymällä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteisiin• työskentelee sarjatuotannon eri vaiheissa joutuisasti ja vastuullisesti ottaen huomioon käyttämiensä työvälineiden, koneiden ja laitteiden turvallisuusmääräykset sekä suojaimien käytön• huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä• havaitsee ja ennaltaehkäisee vaaratilanteita ja toimii vaaratilanteessa ohjeiden mukaan• tulkitsee ja noudattaa mallikappaleen valmistusohjeita• ilmoittaa mahdolliset valmistusohjeiden puutteet tai virheet työnjohdon vastuuhenkilölle sekä tekee perustellut korjausehdotukset• leikkaa mallikappaleen kappaleet leikkuusuunnitelman mukaisesti• säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi• valmistaa ja ompelee mallikappaleen valmiiksi sovitukseen oikeilla työmenetelmillä asetettujen laatuvaatimusten mukaisesti• sovittaa mallikappaleen ja tekee tarvittavat sovitusmuutokset sekä arvioi mallikappaleen istuvuutta• ompelee ja viimeistelee mallikappaleen valmiiksi• huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia• laatii mallikappaleelle hoito-ohjeet• laskee mallikappaleen lopulliset materiaalikustannukset ja työhön kuluneen ajan.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi valmistusohjeiden toimivuutta sekä valmistamansa mallikappaleen ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta• arvioi työskentelyään suhteessa valmistusohjeisiin ja saamaansa palautteeseen sekä tunnistaa onnistumisiansa ja kehittymistarpeitaan• arvioi kannattavuutta suhteessa työnsä tuloksiin ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla vaateen tai asusteen mallikappaleen käyttäen soveltuvia työmenetelmiä, koneita ja laitteita sekä työskentelemällä sarjatuotannon eri vaiheissa teollisuudessa. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten teollisessa valmistuksessa tai yrittäjän toimitilassa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa

ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.4. Asun valmistaminen mittatilaustyönä (200004)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- selvittää valmistettavan asun käyttötarkoituksen, pukeutumiskulttuuriset lähtökohdat, mahdollisen perinnetaustan tai perehtyy esiintymisasun käyttäjän rooliin
- * valita materiaalit ja suunnitella asun selvitysten perusteella
- * valmistaa asun mittatilaustyönä ja hinnoitella sen
- * arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SELVITTÄÄ VALMISTETTAVAN ASUN KÄYTTÖTARKOITUKSEN, PUKEUTUMISKULTTUURISET LÄHTÖKOHDAT, MAHDOLLISEN PERINNETAUSTAN TAI PEREHTYY ESIINTYMISASUN KÄYTTÄJÄN ROOLIIN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kommunikoi asiakkaiden tai verkostojen kanssa suullisesti ja kirjallisesti kotimaisella kielellä sekä auttavasti yhdellä vieraalla kielellä• selvittää asun käyttötarkoituksen, kohderyhmän tarpeet sekä asun kulttuuriset lähtökohdat, mahdollisen perinnetaustan tai perehtyy esiintymisasun käyttäjän rooliin• suunnittelee asun valmistuksen analysoiden ja hyödyntäen tietoa soveltuvista valmistusmenetelmistä, muotoilusta, estetiikasta, symboliikasta huomioiden asiakkaan tarpeet ja asun käyttötarkoituksen• dokumentoi taustatiedot käyttäen piirroksia, kuvia, tekstiä tai videoita tuoden esiin kohderyhmälle tärkeät seikat ja esittelee ne perustellusti asiakkaalle.

TUTKINNON SUORITTAJA VALITSEE MATERIAALIT JA SUUNNITTELEE ASUN TOTEUTUKSEN SELVITYSTEN PERUSTEELLA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> etsii monipuolisesti tietoa valmistettavaan asun soveltuvista materiaaleista ja lisätarvikkeista sekä vertailee materiaalien laatuja ja hintoja suhteessa asun elinkaareen testaa ja valitsee materiaalit huomioiden kulttuurin tai perinteen asulle asettamat esteettiset ja laadulliset vaatimukset, käyttötarkoituksen sekä materiaalin saatavuuden ja hinnan laskee realistisen hinta-arvion sekä hankkii tarvittavat materiaalit tai ohjeistaa asiakasta perustellusti materiaalivalinnoissa suunnittelee ja aikatauluttaa toteutettavan työn yhteistyössä asiakkaan kanssa ottaa tarvittavat mitat asiakkaasta arvioi valmistettavan asun lopullisen hinnan sisältäen materiaali- ja työ kustannukset laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen asun valmistussuunnitelman ottaen huomioon asun kulttuuriset lähtökohdat.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA JA HINNOITTELEE ASUN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee turvallisesti ja vastuullisesti laatimansa valmistussuunnitelman mukaan kehittää ja yhdistelee luovasti myös kulttuurilähtöisiä valmistusmenetelmiä ja -tekniikoita halutun lopputuloksen aikaansaamiseksi muotoilee tai kaavoittaa valmistettavan asun asiakkaan mitoilla ja leikkaa tuotteet taloudellisesti perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin ja valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet käyttäen niitä oikein ja ergonomisesti huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä säätää tarvittavat koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi tekee tarvittavat mallikappaleet tai kokeilut valmistukseen liittyvistä yksityiskohdista ottaen huomioon valmistuskustannukset valmistaa asun kaavan muotoa ja istuvuutta havainnollistavat tarkoituksenmukaiset mallikappaleet sekä tekee tarvittavat rakenne-, kaava- tai muotoilukokeilut valmistaa asun sovitukseksi ja sovittaa asun suunnitelmallisesti asiakkaalle ja tekee tarvittavat sovitusmuutokset ompelee, valmistaa ja viimeistelee asun osat joutuisasti ja laadukkaasti laatii asulle täsmälliset säilytys- ja hoito-ohjeet luovuttaa asun asiakkaalle ja opastaa sen käytössä, huollossa ja säilytyksessä laskee asun lopulliset materiaalikustannukset sekä työn hinnan ja laskuttaa asiakasta.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi valmistamansa asun istuvuutta, ulkonäköä ja laatua• arvioi työnsä laatua sekä työskentelyään• tunnistaa onnistumisiaan hyödyntäen saamaansa asiakaspalautetta ja arvioi kehittymistarpeitaan• arvioi työn kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan• kehittää työskentelyä valmistuksen sujuvuutta parantaakseen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla asiakkaalle mittatilaustyönä asun, jossa sovelletaan esiintymis-, kulttuuri-, tai perinnevaatteiden valmistuksen keskeisiä valmistusmenetelmiä. Suunnittelussa ja valmistuksessa otetaan huomioon kohderyhmä, visuaalisuus, liikkuvuus ja istuvuus. Tutkinnon suorittaja käyttää työhön soveltuvia materiaaleja ja valmistukseen tarkoituksenmukaisia työmenetelmiä, koneita ja laitteita. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.5. Vuorillisen takin valmistaminen vaatturityönä (200005)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- palvella asiakasta ja suunnitella jakun, puvun takin tai päällysvaateen toteutuksen
- valmistaa vuorillisen jakun, puvun takin tai päällysvaateen vaatturityönä
- arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA PALVELEE ASIAKASTA JA SUUNNITTELEE VUORILLISEN JAKUN, PUVUN TAKIN TAI PÄÄLLYSVAATTEEN TOTEUTUKSEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• seuraa ja etsii tietoa alan materiaalien, tuotteiden ja palveluiden kehityksestä sekä hyödyntää sitä työssään• palvelee asiakasta hyödyntäen vaatturityön asiantuntemustaan• palvelee asiakasta kotimaisella kielellä ja auttavasti yhdellä vieraalla kielellä• kartoittaa asiakkaan tarpeet ja toiveet• opastaa asiakasta materiaalivalinnoissa hyödyntäen vaatturityön materiaalien ja erityistarvikkeiden asiantuntemustaan• suunnittelee yhteistyössä asiakkaan kanssa jakun, puvun takin tai päällysvaatteen mallin sekä valmistustavan ja aikatauluttaa työn toteutuksen• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• ottaa tarvittavat tarkat mitat asiakkaasta• arvioi vaatteen lopullisen hinnan sisältäen materiaali- ja työkustannukset• suunnittelee vaatteen valmistuksen analysoiden ja hyödyntäen tietoa soveltuvista vaatturityötavoista, ottaen huomioiden asiakkaan tarpeet ja vaatturin työtavoin valmistettavan vaatteen käyttötarkoituksen• dokumentoi vaatteen toteutus- ja valmistussuunnitelman hyödyntäen digitaalisuutta.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA VUORILLISEN JAKUN, PUVUN TAKIN TAI PÄÄLLYSVAATTEEN VAATTURITYÖTAVOIN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa tekemäänsä toteutus- ja valmistussuunnitelmaa työskennellen turvallisesti ja vastuullisesti• perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin ja valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet käyttäen niitä oikein ja ergonomisesti• huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia• huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä• kaavoittaa valmistettavan vuorillisen jakun, puvun takin tai päällysvaatteen asiakkaan mitoilla• säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi• tekee oma-aloitteisesti tarvittavat koneiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen• laatii taloudellisen leikkusuunnitelman ja leikkaa kappaleet• kiinnittää tukimateriaalit ja ompelee vuorillisen jakun, puvun takin tai päällysvaatteen sovitusvaiheeseen• sovittaa vaatteen asiakkaalle suunnitelmallisesti sekä tekee tarvittavat korjaukset istuvuuden parantamiseksi• ompelee vaatteen oikeilla työotteilla ja viimeistelee sen valmiiksi• laatii hoito-ohjeet ja luovuttaa vaatteen asiakkaalle ja opastaa sen käytössä, huollossa ja säilytyksessä• laskee vaatteen lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset sekä laskuttaa asiakasta.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi realistisesti valmistamaansa vuorillisen jakun, puvun takin tai päällysvaatteen ulkonäköä, istuvuutta, työn laatua sekä vaatteen käytettävyyttä• arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa suunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen• tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti• arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla vuorillisen jakun, puvun takin tai päällysvaatteen asiakkaan mittojen mukaisesti vaatturityönä. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin, kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.6. Asusteiden valmistaminen ja muodistaminen (200006)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella pähineen ja asusteen sekä pähineen muodistamisen asiakkaalle
- valita, hankkia ja testata materiaalit valmistettavaan pähineeseen ja asusteeseen sekä tunnistaa muodistettavan pähineen materiaalit
- valmistaa pähineen ja asusteen sekä muodistaa pähineen asiakkaalle
- laskea kustannukset ja arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE PÄÄHINEEN JA ASUSTEEN SEKÄ PÄÄHINEEN MUODISTAMISEN ASIAKKAALLE.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • neuvoo asiakasta tilanteeseen soveltuvan asusteen valinnassa sekä opastaa etiketin mukaisessa asusteiden käytössä • palvelee asiakasta kotimaisella kielellä sekä auttavasti yhdellä vieraalla kielellä. • ottaa tarvittavat mitat asiakkaasta • suunnittelee ja aikatauluttaa toteutettavan työn yhteistyössä asiakkaan kanssa • arvioi vaihtoehtoisten työmenetelmien sekä materiaalien vaikutusta tuotteen hintaan ja laatii tuotteelle hinta-arvion • ohjeistaa asiakasta materiaalivalinnoissa ja tekee tarvittavat materiaalihankinnat • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • suunnittelee ja dokumentoi pähineen ja asusteen valmistuksen vaiheet selkeästi ja aikatauluttaa valmistuksen realistisesti • suunnittelee ja dokumentoi pähineen muodistamisen huomioiden asiakkaan toiveet ja aikatauluttaa työn • hyödyntää digitaalisuutta muodistamis- ja valmistussuunnitelmien dokumentoinnissa • arvioi valmistettavan pähineen ja asusteen sekä muodistettavan pähineen lopullisen hinnan sisältäen materiaali- ja työkustannukset.

TUTKINNON SUORITTAJA VALITSEE, TESTAA JA HANKKII MATERIAALIT VALMISTETTAVAAN PÄÄHINEESEEN JA ASUSTEeseen SEKÄ TUNNISTAA MUODISTETTAVAN PÄÄHINEEN MATERIAALIT.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • etsii ja hyödyntää tietoa materiaaleista ja vertailee materiaalien hintoja, ekologisuutta ja eettisyyttä sekä arvioi saatavuutta • valitsee ja tarvittaessa hankkii pähineeseen ja asusteeseen soveltuvat materiaalit ja testaa tarvittaessa niiden soveltuvuutta huomioiden tuotteen mallin, käyttötarkoituksen ja elinkaaren • tunnistaa muodistettavan pähineen materiaalit ja arvioi uudelleen muokkaamisen mahdollisuuksia sekä muodistamisen kannattavuutta.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA PÄÄHINEEN JA ASUSTEEN SEKÄ MUODISTAA PÄÄHINEEN ASIAKKAALLE.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin ja valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet käyttäen niitä oikein ja ergonomisesti• valmistaa päähineen ja asusteen sekä muodistaa päähineen suunnitelman mukaisesti työskennellen noudattaen turvallisuusohjeita, tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita• huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia• huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä• tekee oma-aloitteisesti tarvittavat koneiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen• säätää tarvittavat koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi• käyttää tarkoituksenmukaisia kaavoitusmenetelmiä• tekee leikkuusuunnitelman tarkoituksenmukaisesti, valiten tuotteelle ja materiaaleille soveltuvat leikkuusuunnat sekä leikkaa tuotteen• tekee suunnitelmallisesti tarvittavat kaavakokeilut tai vaihtoehtoisesti valmistaa päähineen muotoiltavasta materiaalista kokonaan tai osittain käsin muotoillen• käyttää ja kiinnittää tarkoituksenmukaisesti valitsemiaan tukimateriaaleja• sovittaa päähineet ja asusteen asiakkaalle sekä tekee tarvittavat sovituserämuutokset• viimeistelee valmistamansa päähineen ja asusteen sekä muodistamansa päähineen• opastaa asiakasta päähineiden ja asusteen käytössä, huoltamisessa sekä säilytyksessä, ja laatii hoito-ohjeet.

TUTKINNON SUORITTAJA LASKEE KUSTANNUKSET JA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi valmistuneiden asusteiden ulkonäköä, laatua sekä sopivuutta asiakkaalle hyödyntäen saamaansa palautetta• arvioi omaa työskentelyään ja ajankäyttöään sekä tunnistaa onnistumisiaan ja kehittämistarpeitaan hyödyntäen saamaansa palautetta• laskee tuotteiden toteutuneet materiaali- ja työ kustannukset sekä tuotteiden lopulliset hinnat• arvioi tuotteiden valmistuksen kannattavuuden perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammatitaitonsa suunnittelemalla itse tai tulkitsemalla suunnittelijan suunnitelmia sekä valmistamalla päähineen ja asusteen sekä muodistamalla päähineen asiakkaalle. Tutkinnon suorittaja opastaa asiakasta päähineiden ja asusteiden valinnassa, käytössä, huoltamisessa ja säilyttämisessä. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin, kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.7. Turkin valmistaminen (200007)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella turkin ja sen valmistuksen asiakkaan tarpeet huomioiden
- valmistaa ja viimeistellä turkin
- arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE TURKIN JA SEN VALMISTUKSEN ASIAKKAAN TARPEET HUOMIOIDEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hyödyntää turkisoaamistaan palvellessaan asiakasta• palvelee asiakasta kotimaisella kielellä ja auttavasti myös vieraalla kielellä• kartoittaa asiakkaan tarpeet ja valmistettavan turkin käyttötarkoituksen• suunnittelee turkin mallin ja materiaalivalinnat yhteistyössä asiakkaan kanssa• ottaa tarvittavat mitat asiakkaasta• laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen suunnitelman turkin valmistuksesta sekä aikatauluttaa työn toteutuksen• tekee tarvittavat materiaalihankinnat• antaa valmistettavan turkin hinta-arvion.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA JA VIIMEISTELEE TURKIN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa turkin valmistuksessa laadittua suunnitelmaa työskennellen noudattaen turvallisuusohjeita sekä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita• järjestää oma-aloitteisesti työympäristönsä huomioiden työpisteiden ja koneiden käytännöllisen sijoittelun, turvallisuuden, ergonomian sekä siisteyden• työskentelee valitsemillaan työvälineillä, koneilla ja laitteilla huomioiden ala- ja laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaamien käytön• havaitsee ja ennaltaehkäisee vaaratilanteita ja toimii vaaratilanteessa ohjeiden mukaan• ottaa huomioon erityyppisten turkismateriaalien vaikutuksen kaavoitukseen• kuosittelee peruskaavaa mallin mukaiselle turkille asiakkaan mittojen mukaisesti• valmistaa sovitustakin, jonka pohjalta tekee tarvittavat korjaukset kaavaan• ottaa huomioon muotolaskosten siirrot sekä hallitsee leikkaussaumojen sijoittelun mallin ja materiaalin edellyttämiin kohtiin• lajittelee turkisnahat kaavalle tunnistuen eri turkismateriaalien erityispiirteet• säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi• korjaa ja naulaa nahat suunnitelman mukaisesti• leikkaa ja työstää nahat kaavan osien muotoiseksi ymmärtäen leikkuutekniikoiden vaikutukset erilaisten pintojen muodostumiseen sekä materiaalikulutukseen• naulaa ja tasaa aihion materiaalin ja mallin edellyttämällä tavalla kaavan mukaiseksi• rummuttaa ahiot pehmentääkseen materiaalin• konettaa turkin valmiiksi sovitukseen ja sovitaa turkin asiakkaalle tehden tarvittavat sovitusmuutokset• vuorittaa ja viimeistelee turkin valmiiksi• opastaa asiakasta turkin käytössä, huollossa ja säilytyksessä• laskee turkin lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset sekä laskuttaa asiakasta.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi valmistamansa turkin ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti• arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa turkin valmistussuunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen• tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti• arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla turkin käyttäen pohjana valmista turkin peruskaavaa. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä tai yrittäjän toimitiloissa käyttämällä turkistyön edellyttämiä työtapoja sekä koneita ja laitteita. Siltä

osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.8. Neuleen suunnitleminen ja neuletuotteen valmistaminen (200008)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella neuletuotteen sekä valita ja hankkia materiaalit
- valmistaa mallin mukaisen neuletuotteen
- laskea tuotteen valmistuskustannukset ja arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE NEULETUOTTEEN SEKÄ VALITSEE JA HANKKII MATERIAALIT.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee tai osallistuu neuletuotteen suunnitteluprosessiin kohderyhmän tarpeet huomioiden• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• palvelee asiakkaita ja toimii vuorovaikutuksessa alan asiantuntijaverkoston kanssa hyödyntäen eri viestintätapoja tarkoituksenmukaisesti kotimaisella sekä auttavasti yhdellä vieraalla kielellä• etsii ja analysoi tietoa neuleiden valmistustekniikoista sekä hyödyntää sitä suunnittelussa• hyödyntää suunnittelussa soveltuvia neulesuunnitteluohjelmia• tekee ja dokumentoi tarvittavat materiaali- ja neulostestaukset huomioiden tuotantotavan ja tuotteen käyttöominaisuudet• hankkii tietoa alan materiaalien toimittajista, vertailee toimitusehtoja ja suunnittelee materiaalihankinnat• valitsee neulosrakenteet, materiaalit ja lisätarvikkeet käyttötarkoituksen mukaisesti huomioiden ekologisuuden ja eettisyyden ja materiaalien käytön taloudellisuuden• laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen selkeän neuletuotteen valmistussuunnitelman ammattisanastoa käyttäen ja aikatauluttaa sen.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA MALLIN MUKAISEN NEULETUOTTEEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hankkii ja hyödyntää tietoa neuleen valmistuksen kehityksestä, konekannan muutoksista, neuleiden erilaisista valmistusmenetelmistä sekä neulerakenteista ja niiden vaikutuksesta kaavoitukseen ja valmistukseen• kaavoittaa ja sarjoo neuletuotteen manuaalisesti ja tietokoneohjelmalla sekä tekee selkeät neulontaohjeet• huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia• huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä• valitsee ja käyttää neuleen valmistukseen ja kokoonpanoon sopivia koneita, laitteita, työvälineitä ja ohjelmia• tekee koneille päivittäishuollon ja vianmäärityksen sekä varaosien vaihdon huolellisesti tai varaa huollon oma-alotteisesti• valmistaa mallinmukaisen, laadukkaan neuletuotteen tehdyn suunnitelman ja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti sekä toteuttaa tuotteen käyttötarkoituksen edellyttämät viimeistykset, kokoonpanon ja testaukset noudattaen työturvallisuusohjeita ja -määräyksiä• laatii neuletuotteelle selkeän hoito-ohjeen.

TUTKINNON SUORITTAJA LASKEE VALMISTUSKUSTANNUKSET JA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• laskee neuletuotteen valmistuskustannukset luotettavasti ja hinnoittelee tuotteen sekä arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan• arvioi valmistamansa neulevaatteen ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti• arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa valmistussuunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen• tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla muotoonneulotun neulevaatteen tai neulevaatesarjan neuletuotteita valmistavassa yrityksessä. Valmistettava neulevaate voi olla tutkinnon suorittajan suunnittelema tai tutkinnon suorittaja voi hyödyntää suunnittelijan suunnitelmaa ja toimia yhteistyössä suunnittelijan kanssa. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten neuleita tasoneulekoneilla valmistavassa teollisessa yrityksessä tai yrittäjän toimitilassa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.9. Tekstiilin ja muodin kiertotaloustuotteiden suunnitleminen ja valmistaminen (20009)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- etsiä tietoa ja toimia yhteistyössä alan kiertotaloustoimijoiden kanssa sekä hankkia materiaaleja
- suunnitella ja valmistaa kiertotalousmateriaaleista tekstiili- ja muotialan tuotteita
- jatkaa tekstiili- ja muotialan tuotteiden elinkaarta
- arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA ETSII TIETOA JA TOIMII YHTEISTYÖSSÄ ALAN KIEROTALOUSTOIMIJOIDEN KANSSA SEKÄ HANKKII MATERIAALEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • etsii tietoa ja seuraa alan kiertotalousmateriaalien hyödyntämisen kehitystä ja saatavuutta • tunnistaa ja hyödyntää alan keskeisiä toimijoita sekä verkostoja • etsii tietoa alan kiertotaloustuotteiden tarjonnasta ja niihin liittyvistä palveluista sekä kysynnästä markkinoilla • kommunikoi asiakkaiden ja verkostojen kanssa kotimaisella kielellä sekä auttavasti yhdellä vieraalla kielellä • toimii kiertotaloustoimintoja ohjeistavan lainsäädännön mukaisesti tuotteen valmistuksessa sekä materiaalihankinnoissa ja tekstiilijätteen lajittelussa • laskee valitsemansa kiertotalousmateriaalien todelliset kustannukset ja arvioi niiden taloudellisuutta ja käyttökelpoisuutta • kokeilee valittujen materiaalien soveltuvuutta käyttötarkoitukseen sekä arvioi kriittisesti materiaaleista mahdollisesti valmistettavan uusiotuotteen käyttöarvoa ja tuotteen elinkaarta.

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE JA VALMISTAA KIEROTALOUSMATERIAALEISTA TEKSTIILI- JA MUOTIALAN TUOTTEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin ja valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet käyttäen niitä oikein ja ergonomisesti • suunnittelee kiertotalousmateriaalista valmistettavia tekstiili- ja muotialan tuotteita sekä laatii ja dokumentoi niille selkeän toteutus- ja valmistussuunnitelman aikatauluineen hyödyntäen digitaalisuutta • valitsee ja hankkii tarvittavat lisätarvikkeet ottaen huomioon kustannukset • huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia • huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä • tekee oma-aloitteisesti tarvittavat koneiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen • säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi • työskentelee toteutus- ja valmistussuunnitelman mukaisesti noudattaen turvallisuusohjeita sekä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita • tekee taloudelliset leikkuusuunnitelmat käytettäville materiaaleille • valmistaa ja viimeistelee huolellisesti suunnitelman mukaiset tuotteet • laatii tuotteille soveltuvat tuotetiedot sekä hoito-ohjeet. • hinnoittelee tuotteet.

TUTKINNON SUORITTAJA JATKAA TEKSTIILI- JA MUOTIALAN TUOTTEIDEN ELINKAARTA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi perustellusti tuotteen elinkaaren jatkamisedellytykset • arvioi tuotteen korjauksen tai muutostyön kannattavuuden suhteessa työmäärään ja kustannuksiin sekä antaa luotettavan hinta-arvion korjaus- tai muutostyöstä mahdollisine lisätarvikehankintoineen • suunnittelee ja dokumentoi tuotteen korjauksen ja muutosten työvaiheet työn edellyttämällä tavalla • korjaa tai tekee muutokset tuotteisiin suunnitelman mukaisesti • laatii tuotteelle saatavissa olevat tuotetiedot sekä hoito-ohjeet. • hinnoittelee palvelun materiaaleineen ja lisätarvikkeineen.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi valmistamansa tuotteen ulkonäköä, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti• arvioi työskentelyään suhteessa saamaansa palautteeseen• tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti• arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla kiertotalousmateriaaleista tekstiili- ja muotialan tuotteita sekä jatkamalla tuotteiden elinkaarta. Tuotteita ovat esimerkiksi asiakkaiden erilaisiin käyttötarkoituksiin soveltuvat tekstiilit, vaatteet ja asusteet. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten teollisessa valmistuksessa tai yrittäjän toimitilassa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.10. Urheilu- ja työvaatteiden valmistaminen (200010)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- valita soveltuvat materiaalit urheilu- tai työvaatteeseen sekä suunnitella valmistuksen
- valmistaa urheilu- tai työvaatteen
- arvioida työtään

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA VALITSEE SOVELTUVAT MATERIAALIT URHEILU- TAI TYÖVAATTEESEEN SEKÄ SUUNNITTELEE VALMISTUKSEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• palvelee asiakasta tai toimii työyhteisössä yhdellä kotimaisella ja auttavasti yhdellä vieraalla kielellä• ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• etsii, analysoi ja hyödyntää tietoa urheilu- tai työvaatteissa käytettävistä erikoismateriaaleista ja niiden valmistuksessa käytettävistä työmenetelmistä sekä tarvittavista koneista ja laitteista• selvittää valmistettavan urheilu- tai työvaatteen käyttötarkoituksen• selvittää tuotteessa käytettäville materiaaleille asetetut tekniset vaatimukset sekä tilaajan asettamat laatuvaatimukset• testaa ja valitsee materiaalit urheilu- tai työvaatteeseen hyödyntäen tietoa materiaaleista ja materiaali- yhdistelmistä sekä niiden soveltuvuudesta suunniteltuun käyttötarkoitukseen• selvittää käyttötarkoitukseen soveltuvien muutamien vaihtoehtoisten materiaalien valmistusketjua ja elinkaarta perustellakseen tarkoituksenmukaiset kestävät materiaalivalinnat• valitsee soveltuvat lisätarvikkeet huomioiden kestävyuden, huollettavuuden, ulkonäön, toimivuuden ja käyttötarkoitukseen soveltuvuuden• dokumentoi valittujen materiaalien tuotetiedot jatkokäyttöä varten• selvittää valittujen materiaalien saatavuuden• laskee hinta-arvion valmistettavalle vaatteelle• ottaa huomioon urheilu- tai työvaatteen valmistuksen suunnittelussa kestävyuden, liikkuvuuden, huollettavuuden, ulkonäön, toimivuuden ja käyttötarkoituksen• laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen toteuttamiskelpoisen valmistussuunnitelman ja hyväksyttää sen asiakkaalla tai esimiehellä

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA URHEILU- TAI TYÖVAATTEEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• valitsee valmistukseen soveltuvat koneet ja laitteet sekä perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan ja ergonomiseen käyttöön• työskentelee valmistussuunnitelman mukaisesti noudattaen turvallisuusohjeita sekä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita• ottaa tarvittaessa tarkat mitat henkilöstä, jolle urheilu- tai työvaate valmistetaan sekä määrittää vaatteessa tarvittavat väljyysvarat ja valmistaa kaavat tai käyttää valmiita kaavoja• tekee taloudellisen leikkuu- ja tarvittaessa ladossuunnitelman käytössä olevilla menetelmillä, laitteilla ja koneilla• säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi• tekee oma-aloitteisesti tarvittavat koneiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen• huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia• huolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä• leikkaa tarkasti ja taloudellisesti• tarvittaessa sovittaa vaateen ja tekee tarvittavat muutokset huomioiden käyttötarkoituksen• valmistaa urheilu- tai työvaatteen asetettujen käyttö- ja laatuvaatimusten mukaisesti valmistussuunnitelmaa noudattaen• toimii joustavasti osana työryhmää• viimeistelee tuotteen huolellisesti ja laatii täsmälliset hoito-ohjeet

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi valmistamansa vaateen ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti• arvioi työskentelyään suhteessa valmistusohjeisiin ja saamaansa palautteeseen sekä tunnistaa onnistumisiaan ja kehittymistarpeitaan perustellusti• arvioi kannattavuutta suhteessa työnsä tuloksiin ja käytettyyn aikaan laskee tuotteen lopullisen hinnan sekä arvioi tuotteen valmistuksen kannattavuuden perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla teknisen vaateen, joka on tarkoitettu urheilu- tai työvaatteeksi tiettyyn käyttötarkoitukseen ja olosuhteisiin. Tutkinnon suorittaja käyttää erikoismateriaaleja, -lisätarvikkeita ja valmistukseen soveltuvia työmenetelmiä ja -tekniikoita, koneita ja laitteita. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten teollisessa valmistuksessa tai yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.11. Erikoismitoitettun tuotteen suunnitleminen ja valmistaminen mittatilaustyönä (200011)

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- palvella asiakasta ja suunnitella erikoismitoitettun tuotteen
- kaavoittaa, valmistaa ja viimeistellä erikoismitoitettun tuotteen
- arvioida työtään.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA PALVELEE ASIAKASTA JA SUUNNITTELEE ERIKOISMITOITETUN TUOTTEEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• selvittää, analysoi ja huomioi asiakkaan fyysiset ominaisuudet, erityistarpeet sekä tuotteen käyttötarkoituksen• suunnittelee tuotteen huomioiden asiakkaan erityistarpeet käyttäen kuvia, piirroksia ja tekstiä• ottaa tarvittavat mitat asiakkaasta ammattimaisesti• tekee tuotteen valmistussuunnitelman ja aikatauluttaa sen• ohjeistaa asiakasta perustellusti materiaalivalinnoissa• tekee tarvittavat materiaalihankinnat• antaa valmistettavan tuotteen hinta-arvion

TUTKINNON SUORITTAJA KAAVOITTAO, VALMISTAA JA VIIMEISTELEE ERIKOISMITOITETUN TUOTTEEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee turvallisesti ja vastuullisesti laatimansa valmistussuunnitelman mukaan• muotoilee tai kaavoittaa valmistettavan tuotteen asiakkaan mitoilla huomioiden asiakkaan fyysiset ominaisuudet ja erikoistarpeet hyödyntäen eri kaavoitustekniikoita• valmistaa proton ja tekee tarvittaessa kokeiluja yksityiskohdista• suunnittelee ja toteuttaa proton sovituksen järjestelmällisesti ja sujuvasti huomioiden asiakkaan tarpeet ja tuotteen toimivuuden• tekee tarvittaessa kaavakorjaukset• laatii taloudellisen leikkuusuunnitelman ja leikkaa tuotteen• tekee oma-aloitteisesti tarvittavat koneiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen• säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi• ompelee tuotteen sovitusvaiheeseen• sovittaa tuotteen asiakkaalle järjestelmällisesti ja sujuvasti sekä tekee siihen tarvittavat muutokset• ompelee ja viimeistelee tuotteen valmiiksi• luovuttaa tuotteen asiakkaalle ja opastaa sen käytössä, huollossa ja säilytyksessä• laskee tuotteen lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset sekä työn hinnan• laskuttaa asiakasta.

TUTKINNON SUORITTAJA ARVIOI TYÖTÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi valmistamansa tuotteen istuvuutta ja toimivuutta• arvioi työnsä laatua sekä työskentelyään• tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan hyödyntäen saamaansa asiakaspalautetta• arvioi tuotteen valmistamisen kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa suunnittelemalla erikoismitoitettun tuotteen asiakkaalle. Valmistettavat tuotteet voivat olla esimerkiksi vanhuksille, vammaisille, liikuntarajoitteisille, iso- ja pienikokoisille, raskaana oleville sekä muille yksilöllistä mitoitusta edellyttäville asiakkaille valmistettavat tuotteet. Tuotteen suunnittelussa ja valmistuksessa kiinnitetään erityistä huomiota materiaaleihin, istuvuuteen, puettavuuteen ja kiinnitysratkaisuihin. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitilassa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

3. Liite. Tutkinnon kuvaus

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä 1.8.2017 (OPH-xx-201x).

3.1. Tutkinnon muodostuminen

Vaatetusalan ammattitutkinto muodostuu kahdesta pakollisesta, yhdestä tutkintonimikkeen määräävästä tutkinnon osasta sekä 1-2 valinnaisesta tutkinnon osasta.

Ensiksi valitaan tutkintonimike seuraavista: Malliompelija, Modisti (AT), Mittatilausompelija (AT), Vaatturi (AT), Turkkuri (AT) ja Neuletuotteiden valmistaja (AT).

Tutkinnon suorittaja voi syventää osaamistaan valitsemalla yhden valinnaisista tutkinnon osista (ryhmä 1) tai laajentaa osaamistaan valitsemalla valinnaisia tutkinnon osia (ryhmä 2). Hän voi kehittää osaamistaan myös valitsemalla tutkinnon osan toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

3.2. Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Vaatetusalan ammattitutkinnon suorittaneella on alan ammattityöntekijältä edellytettävä ammattitaito vaatetusalan tuotteiden valmistusprosessista. Hänellä on kohdennettua työelämän tarpeiden mukaista osaamista vaatteiden suunnittelusta, kaavoituksesta, leikkuusta, ompelusta ja viimeistelystä sekä muutostöiden tekemisestä käyttäen alan koneita, laitteita sekä ohjelmistoja.

Hän osaa hyödyntää tarpeen mukaan uusimpia trendejä, materiaali-, kulttuuri- ja perinnetietoutta sekä digitaalisuutta työtehtävissään alan verkostoissa toimien. Ammatillisena hän seuraa alan kehitystä ja kehittää osaamistaan sekä hoitaa tehtävänsä laatutietoisesti, vastuullisesti ja kustannustehokkaasti, myös globaalissa toimintaympäristössä.

Malliompelija toimii sarjatuotteiden valmistustehtävissä.

Modisti (AT) toimii erilaisten päähineiden ja muiden asusteiden valmistus- ja muodistamistehtävissä.

Mittatilausompelija (AT) suunnittelee ja valmistaa asuja mittatilaustyönä asiakkaille.

Vaatturi (AT) valmistaa vuorillisia takkeja vaatturityönä asiakkaille.

Turkkuri (AT) valmistaa turkkeja ja muita turkistuotteita.

Neuletuotteiden valmistaja (AT) suunnittelee ja valmistaa muotoonneulottuja tuotteita.

Tutkinnon suorittaja voi syventää osaamistaan valitsemalla yhden valinnaisista tutkinnon osista (ryhmä 1) tai laajentaa osaamistaan valitsemalla valinnaisia tutkinnon osia (ryhmä 2). Hän voi kehittää osaamistaan myös valitsemalla tutkinnon osan toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

3.3. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Vaatetusalan ammattitutkinnon suorittanut voi toimia työntekijänä, suunnittelijan työparina tai yrittäjänä vaatetusalan tuotteita valmistavassa tai myyvässä yrityksessä. Tyypilliset työtehtävät liittyvät valmistukseen, korjaukseen, muodistamiseen tai vaatetusalan asiakaspalveluun.

3.4. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta.

3.5. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

3.6. Tutkinnon taso

Kansallinen tutkintojen viitekehys 4 / Eurooppalainen tutkintojen viitekehys 4 / ISCED 3

3.7. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

3.8. Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

3.9. Säädösperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 812/1998

3.10. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päättämässä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

3.11. Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippumatonta. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.